טז: האשה שנתארמלה פרק שני כתובות

וזו הואיל ואין לה קול איתרע לה רובא. תימה דתנן בפירקין (לקמן כח.) אלו נאמנים להעיד בגולן מה שראו בקטנותן זכורני בפלוגתא שיאלה בהינומא וראשה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב נשים בתולות נישאות גילוי מילתא בעלמא הוא והשתא היכי מיירי אם יש לה קול למה צריך שום עדות לרב נחיל בתר רובא דפריץ הכא ואי אין לה קול א"כ איתרע לה רובא ואצטרך שני עדים כשרים וכי תימא דכשמעיד הוא שראה בקוטנו ואחר עמו חשבינן קול הא פריך הכא סהדי שקרי נינהו ויש לומר דרוב נשים בתולות נישאות עדיף מרוב נשים הנישאות בתולות יש לה קול וכי אין לה קול לא יתרע כל כך רוב דבתולות נישאות שלא יועיל עדות דראה בקוטנו ואחר עמו:

וליחוש דלמא מפקא בו'. ואפי' ע"י עדי הינומא לא היה לה לגבות עד שתחזיר לו הכתובה כיון שיכול לבא לידי הפסד גמה שנשאתה כתובה תחת ידה דלא מיבעיא למ"ד דיכול לטעון אחר מעשה כ"ד דמפסיד דאם לא יהיה לה כתובה יהי' נאמן לומר פרעתי אלא אפילו למ"ד דלא מצי טעין אחר מעשה בית דין מפסיד גמה שהכתובה תחת ידה שאם תתבטל פעם אחרת ולא יהיו לה עדי הינומא יהא נאמן לומר פרעתי מנה בגמנו דאי בעי אמר אלמנה נשאתיך או אם יהא במקום שאין מכירין אם היא אשתו יהיה נאמן לומר פרעתי הכל בגמנו דאי בעי אמר אין לת אשתי והשתא שהכתובה בידה תוליא מאתים וכיון שיכול לבא לידי הפסד אין לו לפרוע: **זאת** אומרת כותבין שובר. אע"ג דהכא לא אפשר דאיכא למיחש דלמא משרוף כתובתה בעדים והדרא וגבית בעדי הינומא כדאמרינן בסמוך ודלמא הדרא ומפקא בעדי הינומא וגבית למ"ד הטוענן אחר מעשה בית דין לא אמר כלום וע"כ זקוק הוא לשובר מ"מ דייק שפיר דבעלמא נמי כותבין שובר דאי אין כותבין בעלמא גמה יפרע כאן כיון שיכול לבא לידי הפסד גמה שהכתובה בידה כדפירשנו:

כותבין שובר. אע"ג דבפרק גט פשוט (כ"ב קעא: ושם) מפרש טעמא דמאן דאמר כותבין שובר משום דעבד ליה לאיש מלוה לאו דוקא ליה אלא הוא הדין בכל חוב כמו כתובה דהכא ושעדי מקח דאמר התם דכותבין שובר: **מאי** איבדה איבדה באור. וא"ת א"כ אפי' במקום שכותבין הוה ליה לאוקמי ומאי דומקא לאוקמי במקום שאין כותבין וכתב לה איהו ואור"ת דבמקום שכותבין ונשרפה איכא למיחש שכתב לה כתובה אחרת דאסור להשהותה בלא כתובה מיהו הוה מצי לאוקומה במקום שכותבין ונשרפה אחר הגירושין דליכא למיחש שמא כתב לה אחרת אלא שנראה לו דוחק: **ותו** איבדה אמה לי. אף על גב דלכאורה היינו פירכא קמייתא דפריך היינו נשרפה יש לייחס דהכי קאמר ומו אפילו אם נאמר דנשרפה הוי פירושא דנאבדה מכל מקום תקשי מיבדה למה לי: **ארתנוסי** הוא דאיתניסו. נראה דמיירי כגון דאיכא מגו דאי בעיא אמרה אין בידי כלום דאי לאו הכי אמאי מהימנא ואם תאמר בחילוק קליות דאמר לקמן ארמלתא לית לה כמני אמאי לא מיישינן דלמא תפסה כו' כדאמר הכא ואומר רבינו תם דדוקא בדבר שיש טורח כגון חבית דהכא יכולה לומר דאיתניסו מכל קליות ושאר דברים שהן קלים לעשות לא:

כלה

וזו הואיל ואין לה קול איתרע לה רובא אי כל הנשאת בתולה יש לה קול כי אתו עדים מאי הוי הנך סהדי שקרי נינהו אלא אמר רבינא רוב הנשאת בתולה יש לה קול וזו הואיל ואין לה קול איתרע לה רובא: אם יש עדים שיצתה בהינומא וכו': וליחוש דלמא מפקא עדים בהאי בי דינא וגביא והדר מפקא לה לכתובה בהאי ב"ד וגביא בה א"ר אבהו זאת אומרת [6]כותבין שובר רב פפא אמר [7]במקום שאין כותבין כתובה עסקינן ואיכא דמתני לה אברייתא איבדה כתובתה הטמינה כתובתה נשרפה כתובתה רקדו לפניה שחקו לפניה העבירו לפניה כום של בשורה או מפה של בתולים אם יש לה עדים באחד מכל אלו כתובתה מאתים וליחוש דלמא מפקא עדים בהאי ב"ד וגביא והדר מפקא לכתובתה בהאי ב"ד וגביא בה א"ר אבהו זאת אומרת [8]כותבין שובר רב פפא אמר במקום שאין כותבין כתובה עסקינן והא איבדה כתובתה קתני דכתב לה איהו סוף סוף מפקא לה וגביא בה מאי איבדה איבדה באור א"ה היינו נשרפה ועוד הטמינה מאי איכא למימר ותו איבדה למה לי אלא כל איבדה כי הטמינה בפנינו דמי ולא יהבינן לה עד דאמרי עדים נשרפה כתובתה מאן דמתני לה אברייתא כל שכן אמתני' ומאן דמתני לה אמתני' אבל אברייתא לא כי קושיא: אם יש עדים כו': וליחוש דלמא מפקא עדי הינומא בהאי ב"ד וגביא והדר מפקא עדי הינומא בבי דינא אחרינא וגביא במקום דלא אפשר ודאי כתבינן שובר: העבירו לפניה כום של בשורה: מאי כום של בשורה אמר רב אדא בר אהבה כום יין של תרומה מעבירין לפניה כלומר ראויה היתה זו לאכול בתרומה מתקיף לה רב פפא אטו אלמנה מי לא אכלה בתרומה אלא אמר רב פפא זו ראשית בתרומה ראשית תניא רבי יהודה אומר חבית של יין מעבירין לפניה אמר רב אדא בר אהבה בתולה מעבירין לפניה סתומה בעולה מעבירין לפניה פתוחה אמאי ניעבר קמי בתולה וקמי בעולה לא ניעבר כלל זימנין דתפסה מאתים ואמרה אנא בתולה הואי והאי דלא עברו קמאי אתנוסי הוא דאתניסו [9]תנו רבנן כיצד מרקדין לפני הכלה בית שמאי אומרים כלה מפקיף לה רב פפא. ומה זו עדות גלה שאלה אלמנה: אטו. אי נשאת כשהיא אלמנה לכהן הדיוט מי לא אכלה בתרומה: **זו ראשית.** בעילתה ראשית: **וימנין דתפסה מאתים.** גלה בית דין וכי בעינן לאפוקי מינה משום דאין עדים שהעבירו לפניה אמרה איתנוסי הוא דאיתניסו שיכורים היו מאותם יין המשתה הלכך השתא אתו עדים שהעבירו לפניה פתוחה ותו ליכא[10] מידי: **כיצד מרקדים.** מה אומרים לפניה: כמות

עין משפט נר מצוה

ג א מיי' פט"ז מהלכות אישות הלכה כה סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן לז סעיף טו:
ד ב מיי' פכ"ג מהלכות מלוה הלכה טו נח סמג עשין לד טוש"ע ח"מ סימן נד סעיף כ:

תוספות רי"ד

וליחוש דלמא מפקא עדי הינומא בהאי בי דינא וגביא ומפקא כתובתה או עדי הינומא בב"ד אחרינא וגביא א"ר אבהו זאת אומרת כותבין שובר פי' ולא מצי אידך למימר א"א לשטור שוברי מפני העכברים אלא או תקרע לי ששטרא או לא אית לך כלום אלא מורעו בע"כ והוא כותב לו שובר ודלא כמ"ד בב"ב דאין כותבין שובר והכי אסיקנא שם בנ"מ וז"ל קנא ע"ב דכותבין שובר: ת"ר כיצד מרקדין לפני הכלה. ביש אומרים

מסורת הש"ס

ג) [שבת עט. לקמן ט. פט. סוטה ז: כ"ב קנ: קעא:], ד) [שבת עט. כ"ב קעא:], ג) מסכת דרך ארץ פ"ג, ד) [דף קעא:], ה) בס"א נוסף: למיחש.

גליון הש"ס

גמ' אי כל הנשאת. כעין זה נדה דף כט ע"ח:

מוסף רש"י

כי אתו עדים. שיאלה בהינומא, מאי הוי. מאחר שהן עלמן אין יודעין אם נטפל כתובה או אלמנה נמצא דאין כאן קול כלל, הגך סהדי שקרי נינהו. ולא לאוה יוצאה בהינומא (ושם ס"ב צב:). רוב הנשאת בתולה יש לה קול. מתוך שיש שמחה בנישואין בתולה מכרים הם כגי אחים (שם). איתרע לה רובא. דבתולות נישאות, דרובן יש להן קול מכחים כתו של אותו רוב, וכיון דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי המולית מחברו עליו הראיה (שם).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com